

Bruselj, 12. maj 2021
(OR. en)

8633/21

CT 63
ENFOPOL 177
COTER 61
JAI 519

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	8036/1/21 REV 1
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o vplivu pandemije COVID-19 na grožnjo, ki jo predstavljata terorizem in nasilni ekstremizem, vključno z vplivom na organe za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu ter njihove dejavnosti – <i>odobritev</i>

1. Portugalsko predsedstvo je 7. decembra 2020 pred začetkom svojega predsedovanja poslalo vprašalnik o politikah za preprečevanje radikalizacije v zaporih in boj proti njej (CM 5237/20), da bi ocenili vpliv pandemije COVID-19 na grožnjo, ki jo predstavljata terorizem in nasilni ekstremizem, zlasti na dejavnosti organov za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu.

2. Priloženi osnutek sklepov Sveta o vplivu pandemije COVID-19 na grožnjo, ki jo predstavljata terorizem in nasilni ekstremizem, vključno z vplivom na organe za boj proti terorizmu in boj proti nasilnemu ekstremizmu ter njihove dejavnosti, temelji na odgovorih držav članic na vprašalnik, razpravah na sejah Delovne skupine za področje terorizma 6. januarja in 28. aprila 2021, pisnih pripombah, predstavitvah in ocenah držav članic ter INTCEN in Europol v zvezi s to temo, delu, ki ga je opravila Komisija v zvezi z vplivom COVID-19 na dejavnosti preprečevanja¹, in delu koordinatorja EU za boj proti terorizmu².
3. Sklepe bi bilo treba obravnavati tudi v okviru orientacijske razprave Sveta na temo „COVID-19 in boj proti kriminalu: leto pozneje“, ki je načrtovana za 8. junij 2021, in osnutka sklepov Delovne skupine za organe pregona na isto temo.
4. Odbor stalnih predstavnikov naj potrdi dogovor o osnutku sklepov Sveta iz priloge k temu dopisu in ga predloži Svetu v sprejetje.

¹ „Preprečevanje radikalizacije med pandemijami“ in „Strateške usmeritve glede usklajenega pristopa EU k preprečevanju radikalizacije za leto 2021 – prednostne naloge in ključni ukrepi“.

² „Terorizem v času korone: razvoj teroristične grožnje kot posledica krize zaradi covida-19“ (7838/1/20 REV 1).

SKLEPI SVETA O

vplivu pandemije COVID-19 na grožnjo, ki jo predstavljata terorizem in nasilni ekstremizem, vključno z vplivom na organe za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu ter njihove dejavnosti

Uvod

1. Svet Evropske unije ugotavlja, da se teroristična grožnja za države članice, čeprav je še vedno visoka, zaradi pandemije COVID-19 do zdaj ni povečala. Vendar so se nekatere teroristične dejavnosti premaknile bolj na splet, pri nekaterih skupinah pa je že zaznati povečano radikalizacijo.
2. Svet priznava, da so se morali organi za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu prilagoditi omejitvam, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, in se vse bolj zanesti na (varne in učinkovite) spletne zmogljivosti.
3. Svet tudi ocenjuje, da bi lahko socialno-ekonomske posledice pandemije COVID-19 srednje- in dolgoročno negativno vplivale na grožnje terorizma in nasilnega ekstremizma ter tako prispevale k nastanku še ugodnejšega okolja za radikalizacijo znotraj različnih ideoloških spektrov.
4. Svet je zato odločen zagotoviti, da imajo organi za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu v državah članicah na voljo ustrezna sredstva in orodja, ki jim omogočajo stalno in učinkovito odzivanje na spreminjajoče se teroristične in ekstremistične grožnje.

Trenutno stanje

5. Svet ugotavlja, da je pandemija COVID-19 na organe za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu vplivala različno; varnostno-obveščevalne službe in večina organov kazenskega pregona so bile ovirane pri nekaterih svojih dejavnostih, kot so fizični sestanki ali operativno delo, medtem ko drugi pristojni organi tega niso izkusili.

6. Svet poudarja, da se je vloga spletne razsežnosti od začetka pandemije okrepila, ne le zato, ker so se nekatere teroristične in ekstremistične grožnje s fizičnega vse bolj premaknile v spletno okolje (npr. komunikacije, financiranje, propaganda, radikalizacija, novačenje itd.) ter se v okviru tega vse bolj uporablja širši nabor novih tehnologij in orodij (kriptovalute, šifrirane aplikacije, decentralizirane spletne strani 3.0 itd.), temveč tudi zato, ker so morali organi za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu svoje vsakodnevno delo (v večji meri) premakniti na splet.
7. Svet se zaveda izzivov, ki jih je pandemija COVID-19 povzročila pri vsakodnevnem delu organov za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu, zlasti pri ravnanju s tajnimi podatki, in priznava, da je treba najti pravo ravnotežje med zagotavljanjem operativne zmogljivosti in varnostjo spletnih dejavnosti boja proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu, pri čemer je treba spoštovati pravila za ravnanje s tajnimi podatki.
8. Kljub temu Svet poudarja, da so fizični sestanki in dejavnosti sicer ključnega pomena za dejavnosti boja proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu, zlasti kadar temeljijo na „odnosih zaupanja“, da pa so skupna prizadevanja in medsebojne sinergije možni tudi na spletu, kadar zahteve glede zaupnosti in varnost omrežja to dopuščajo, s čimer lahko organi prihranijo čas ter ohranijo finančne in okoljske vire.
9. Čeprav Svet priznava, da pandemija COVID-19 ni privedla do jasnega povečanja terorističnih napadov, je srednjeročno in dolgoročno gledano verjetno, da bi se lahko pandemija in njene socialno-ekonomske posledice izkazale za spodbudno okolje za ekstremistično propagando (za različne ideologije). V zvezi s tem je treba opozoriti, da so skrajno levičarske, skrajno desničarske skupine in skupine islamskih skrajnežev COVID-19 že vključile v svoje diskurze. Dodatni pomisleki so povezani z negotovostjo in tesnobo, ki ju je ustvarila pandemija, pa tudi z dejstvom, da ljudje na spletu preživijo več časa, kar lahko poveča dovzetnost za nasilno ekstremistično propagando.

10. Svet se zaveda, da bi lahko nekatera nasilna obrobna gibanja, ki zanikajo obstoj koronavirusa, in skupine nasprotnikov vladnih ukrepov za zaježitev širjenja COVID-19, ki so pritegnile skrajneže iz različnih ideoloških okolij, predstavljale varnostne izzive, ker utegnejo izvajati nasilna dejanja, zato bodo morda – odvisno od njihovega razvoja – potrebna nadaljnja ukrepanja v zvezi s tem.

Potreba po ukrepanju

11. Glede na razmere Svet ceni delo, ki so ga države članice v svojih nacionalnih okvirih in prek svojih pristojnih organov že opravile, da bi stalno osveževale razumevanje in ocenjevanje spletne razsežnosti grožnje terorizma in nasilnega ekstremizma; obenem poziva države članice, naj z zagotavljanjem informacij ustreznim organom EU prostovoljno vseskozi prispevajo k temu razumevanju in ocenjevanju. V zvezi s tem in v okviru svojih pristojnosti bi morala INTCEN in Europol še naprej poglobljati svojo oceno tako vpliva pandemije na teroristične operacije kot tudi morebitnih poskusov terorističnih organizacij in nasilnih ekstremističnih skupin, da izkoristijo sedanjo krizo.
12. Svet POZIVA države članice, naj čim prej uveljavijo določbe uredbe v zvezi s preprečevanjem razširjanja terorističnih vsebin na spletu³, ter poziva Komisijo in enoto EU za prijavljanje internetnih vsebin, naj s svojim tehničnim in operativnim strokovnim znanjem državam članicam še naprej nudita podporo.
13. Na podlagi spletne razsežnosti groženj terorizma in nasilnega ekstremizma ter drugih s tem povezanih pojavov, kot so polarizacija družbe, dezinformacije in nasilna gibanja, ki zanikajo obstoj koronavirusa, pa tudi trenutnih tehnoloških možnosti, kot so možnosti, povezane z umetno inteligenco, Svet POUDARJA, da sta vpliv algoritmov in njihova vloga pri spodbujanju radikalizacije in nasilnega ekstremizma še ena ključna točka, ki si zasluži pozornost⁴.

³ [Vstaviti datum objave v UL.]

⁴ Dok. 12735/20: Vloga algoritemske ojačitve pri promociji nasilnih in ekstremističnih vsebin ter njihovem razširjanju na platformah in družbenih medijih (dokument koordinatorskega EU za boj proti terorizmu iz decembra 2020).

14. Države članice in Komisija so POZVANE, naj si še naprej prizadevajo za preprečevanje vseh vrst nezakonite ekstremistične in teroristične propagande, hujskanja k nasilju ter nezakonitega financiranja sovražnega govora in nasilnega ekstremizma, OB POUDARJANJU, da lahko posredniki ponudnikov internetnih storitev pomembno prispevajo k boju proti nezakonitim vsebinam in njihovemu širjenju, tudi v okviru akta o digitalnih storitvah, o katerem se trenutno razpravlja.
15. Svet obenem ugotavlja, da bi bilo treba več pozornosti nameniti novim grožnjam in varnostnim tveganjem, a tudi priložnostim, ki jih ponujajo nove tehnologije. Poudarja vlogo inovacijskega vozlišča EU kot observatorija za nov tehnološki razvoj in kot gonila za inovacije, med drugim zaradi razvijanja standardnih tehničnih rešitev za države članice na področju notranje varnosti v skladu z mandati sodelujočih agencij.
16. Svet zlasti ob upoštevanju omejitev, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, ter ocene, da bi prizadevanja in sinergije deloma lahko predstavili na splet – ne glede na varne komunikacijske platforme in sisteme, ki jih pristojni organi že uporabljajo za sodelovanje med državami članicami in znotraj njih, – PRIZNAVA in POUDARJA, da je nujno treba nadalje razvijati varne videokonferenčne sisteme, ki bodo omogočali razpravo o tajnih podatkih. Svet se tudi ZAVEDA, da je pomembno še naprej razvijati varne kanale za pisno izmenjavo tajnih podatkov.
